

Äldreomsorg Vanhustenhuolto

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Sosiaali- ja terveysosasto

Miia Lindström, vt. sosiaali- ja terveysjohtaja

Camilla Bergman-Kärpijoki, vanhustyön päällikkö

6300 ÄLDREOMSORG	TP 2019	TA+MUUT. 2020	NÄMND/LTK 2021	Ero%
TOIMINTATUOTOT				
MYYNITUOTOT	236 279	123 830	41 600	-66,4
MAKSUTUOTOT	2 553 061	2 651 108	2 621 246	-1,1
TUET JA AVUSTUKSET	65 470	240 000	340 000	41,7
MUUT TOIMINTATUOTOT	502 586	528 602	540 138	2,3
TOIMINTATUOTOT	3 357 395	3 543 540	3 542 984	-0,0
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-8 755 887	-8 505 065	-9 322 556	9,6
PALVELUJEN OSTOT	-4 490 102	-5 162 471	-4 699 798	-9,0
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-429 160	-436 423	-518 198	18,7
AVUSTUKSET	-549 145	-506 220	-494 000	-2,4
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 910 184	-1 912 966	-1 997 808	4,4
TOIMINTAKULUT	-16 134 479	-16 523 145	-17 032 360	3,1
TOIMINTAKATE	-12 777 084	-12 979 605	-13 489 376	3,9

Toiminta 2021

Vanhustenhuollon tavoitteena on tarjota vanhuksille laadukkaita palveluja kaikilla kunta-alueilla. Toimintavuonna 2021 vanhustenhuolto panostaa erityisesti ennaltaehkäisyyn, palveluohjaukseen, kotihoidon palvelujen kehittämiseen, digitalisointiin sekä asumisyksiköiden suunnitteluun ja tehostamiseen. Toiminnan pitäminen tiukan talousarviokehityksen sisällä edellyttää, että vanhustenhuolto luo jatkuvasti uusia toimintamalleja ja tehostaa palveluja.

Vanhustenhuollon palvelut perustuvat aina asiakkaan yksilöllisiin tarpeisiin ja palvelumuotoja kehitetään jatkuvasti. Keskiössä on vanhusen yhteisöllisen osallisuuden lisääminen, kannustaminen aktiivisuuteen ja yksinäisyyden vähentäminen. Jotta vanhustenhuollosta saadaan mahdollisimman toimivaa, tavoitteena on myös henkilöstön paras mahdollinen työhyvinvointi.

Tavoitteena on tarjota ikääntyneille kuntalaisille kaupungin strategian mukaisesti mahdollisuus mahdollisimman aktiiviseen elämään tukemalla heidän fyysistä, psyykkistä, sosiaalista ja kognitiivista toimintakykyään. Vanhustenhuolto panostaa mahdollisimman helposti saavutettaviin yksilöllisiin palveluihin, ryhmätoimintaan ja kynnysketteröön vastaanottotoimintaan. Kaikki toiminta perustuu moniammatilliseen, myös toimialarajojen ylitse tehtävään yhteistyöhön.

Vanhustenhuollon yleisenä tavoitteena on auttaa kunnan ikääntynyttä väestöä elämään arvokasta ja laadukasta elämää ja voimaan parhaalla mahdollisella tavalla.

Perustetaan varahenkilöjärjestelmä, johon palkataan kaksi lähihoitajaa toistaiseksi voimassa oleviin työsuhteisiin.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
Paraisten kaupungin strategian ja sote-uudistusta koskevien kansallisten tavoitteiden mukaan tavoitteena on, että kunta tarjoaa yksilöllisiä palveluja, joissa asukkaita kuullaan ja osallistetaan. Palvelujen saavutettavuutta ja jatkuvuutta tulee parantaa. Sote-uudistusta silmällä pitäen laaditaan myös hallitusohjelman mukainen ikäohjelma, jossa nostetaan esiin erityisesti muistisairauksien ennaltaehkäisy. Vanhusten ennaltaehkäiseviä palveluja lisätään, minkä lisäksi varmistetaan, että palvelut vastaavat tarpeita ja että tukitoimenpiteisiin ryhdytään ajoissa.	Senioripisteen toimintaa laajennetaan ja kehitetään, ja sen palveluja tarjotaan ja toimintaa ylläpidetään kaikilla kunta-alueilla. Ennaltaehkäisyyn panostetaan enemmän tekemällä terveystarkastuksia myös nuoremmille senioreille, järjestämällä yksilöllistä ryhmätoimintaa, kuntoutusta ja etsivää toimintaa sekä panostamalla voimakkaammin omaishoidon näkyvyyden lisäämiseen. Senioripiste kehittää toimintaansa erityisen haavoittuvassa asemassa olevien kohderyhmien (päihdeongelmaiset vanhukset, yksinäiset muistisairaat henkilöt, aviopuolisonsa menettäneet henkilöt) hyvinvoinnin tukemiseksi. Palveluohjausta kehitetään niin, että vanhukset saavat nopeasti ja helposti vastauksen kysymyksiinsä ja ohjausta samasta puhelinnumerosta, ja luodaan kynnyksetöntä toimintaa. Yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa lisätään. Muistisairauksien ennaltaehkäisyyn tähtäävää toimintaa kehitetään hallituksen elintapaohjauksen toimintamallin pohjalta. Implementoidaan FINGER-toimintamalli. Digitaalisia ratkaisuja hyödynnetään laajemmin koko vanhustenhoidossa asiakkaiden tavoittamiseksi paremmin, asiakkaiden turvallisuuden lisäämiseksi ja toiminnan tehostamiseksi.	Kustannusanalyysi digitaalisten ratkaisujen avulla saavutettavista säästöistä. Kuntoutuksen vaikutusten seuranta asiakkaiden toimintakykyyn sekä arvio siitä, kuinka paljon panostukset vähentävät tehostetun asumisen, osastohoidon tai kotihoidon tarvetta.
Painopistettä siirretään kansallisten tavoitteiden mukaisesti raskaasta hoidosta ennaltaehkäisevään hoitoon ja avohoitoon. Toiminnan laatua ja vaikuttavuutta parannetaan, ja kaikki toiminta perustuu parhaaseen käytettävissä olevaan tietoon ja tutkimustuloksiin. Näihin panostamalla pyritään myös kestävään kehitykseen ja parempaan mahdollisuuteen elää mahdollisimman aktiivista elämää	Kotihoidon työskentelyä moniammatillisissa tiimeissä parannetaan. Kotiuttamistiimin yhteistyötä terveydenhuollon kanssa lisätään ja vanhusten arviointijaksoja hyödynnetään entistä enemmän, myös saaristossa. Tehostetusta kotihoidosta tulee osa toimintaa ja se tarjoaa vanhuksille paremman mahdollisuuden asua turvallisesti kotona pidempään.	Toimintakykyä mitataan erilaisilla mittareilla, mikä antaa tietoa kotihoidon ja kuntoutuksen vaikuttavuudesta. Tehostetun kotihoidon panostuksia mitataan seuraavasti: kustannussäästö osastohoidossa vietettävien hoitovuorokausien tarpeen vähentyessä tai tehostetun asumisen tarpeen vähentyessä.

kaupungin strategisten tavoitteiden mukaisesti. Paraisten vanhustenhuolto panostaa yhä enemmän kotihoitoon toimintaan, jotta kotihoito voi tarjota laadukkaita palveluja asiakkaiden kotona ja asiakkaat todella saavat tarvitsemansa hoidon ja huolenpidon.	Henkilöstöresursseja lisätään, jotta tarpeisiin pystytään vastaamaan. Teknologiaa hyödynnetään laajemmin.	Kotiuttamistiimin tehostettuja panostuksia kotiuttamiseen seurataan ja mitataan sen perusteella, kuinka paljon kotihoitoa tarvitaan arviointijakson jälkeen.
Vanhusten hoidon ja huolenpidon painopistettä siirretään yhä enemmän avohoidon suuntaan. Hallitusohjelmassa korostetaan, että sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tulee olla hyvin yhteen linkitettyjä, jotta eri yksiköiden ja ammattiryhmien välillä tarjottavat palvelut olisivat mahdollisimman sujuvia. Tehostetun asumisen yksiköt tarjoavat laadukasta hoitoa ja huolenpitoa elämän loppuvaiheeseen asti. Palveluasumisen mahdollisuuksia lisätään.	Kaupungilla on mahdollisuus ostaa tehostettua asumista Paraisilta yksityisiltä palveluntuottajilta. Paikkamäärää voidaan lisätä talousarviovuodeksi 2021 enintään kymmenellä paikalla, mikä riittää vastaamaan tarpeeseen. Palveluasumisen mahdollisuuksia selvitetään. Tietoa palliatiivisesta hoidosta ja saattohoidosta lisätään asumisyksiköissä. Sairaanhoidollinen osaaminen ja lääkäripalvelut yksiköissä tulee turvata. Henkilöstömitoitus nousee 0,55:een 1.1.2021, mikä tulee ottaa huomioon mitoituksessa. Asumisyksiköiden laatua ylläpidetään henkilöstön koulutuksella, yksilöllisellä hoidolla ja huolenpidolla sekä panostamalla henkilöstön hyvinvointiin ja valmentamaan ja aktiiviseen johtamiseen.	Kustannuskehitystä ja paikkojen ostoa seurataan. Vanhustenhuollon kustannukset kasvavat hieman, mutta tavoitteena on säästää terveydenhuollon kustannuksia pitkäaikaishoidon ja vanhusten osastohoidon osalta. Henkilöstömitoitusta seurataan säännöllisesti, jotta tasossa pysytään. Koko vanhustenhuollon ja asumisyksiköiden laatua seurataan asiakas- ja omaiskyselyjen avulla. Henkilöstön ja esimiesten hyvinvointia seurataan kyselyjen, työyhteisökeskustelujen ja säännöllisten kokousten avulla.

Tulevaisuusanalyysi 2022-2023

Sote-uudistuksen on tarkoitus tulla voimaan vuonna 2023 ja se merkitsee laajaa uudelleenorganisointia vanhustenhuollossa. Uusia ratkaisuja ja toimintamalleja tulee kehittää aktiivisesti alati kasvaviin vanhustenhuollon tarpeisiin vastaamiseksi. Meidän on kehitettävä kilpailukykyistä ja tehokasta vanhustenhuoltoa, joka on samalla kustannustehokasta. Tiiviin yksikkörajat ylittävän yhteistyön merkitys on suuri, ja välttämätöntä on varsinkin terveydenhuollon kanssa tehtävä yhteistyö, jossa vanhusten hoitoprosessia kehitetään yhdessä.

Tulevien vuosien yleisiä painopisteitä ovat panostaminen ennaltaehkäisyyn, muistisairauksien ennaltaehkäisy, yhteistyön lisääminen kolmannen sektorin kanssa, kuntoutusmahdollisuuksien lisääminen, laadukkaiden asumismahdollisuuksien tarjoaminen niin kotona kuin asumisyksiköissä ja varhaisen tuen tarjoaminen.

Demografinen kehitys ja kasvava ikääntyneiden määrä aiheuttaa kuitenkin riskejä ja haasteita toiminnalle. Elinajanodote kasvaa ja sen myötä myös hoidon ja huolenpidon tarve lisääntyy. Muistisairaudet lisääntyvät voimakkaasti, mikä vaatii mittavia resursseja. Riskinä on myös pätevän henkilöstön puute.

Haasteista selviämiseksi ja kustannusten hillitsemiseksi tulee ryhtyä toimenpiteisiin.

Vanhustenhuollon statusta on parannettava, meidän on panostettava rekrytointiin ja jo olemassa olevan henkilöstön koulutukseen. Huomiota tulee kiinnittää myös henkilöstön ja esimiesten hyvinvointiin ja hyvään johtamiseen.

Vanhusten asumismahdollisuuksia tulee analysoida ja suunnitella. Tarvitaan tehostettuja asumispaikkoja, mutta myös palveluasumisen määrää tulee olemaan tarpeen lisätä. Tulee analysoida, mitkä asumismuodot ovat tarkoituksenmukaisimpia ja voidaanko osa näistä toiminnoista ulkoistaa yksityisille toimijoille.

Kotihoidon toimintaa kehitetään ja laajennetaan edelleen niin, että vanhukset voivat asua kotona niin kauan kuin se on tarkoituksenmukaista ja mahdollista. Kaikkien palvelujen tulee olla yksilöllisiä, ja asiakkaiden tulee olla osallisina kaikissa heidän hoitoaan ja huolenpitoaan koskevilla päätöksillä.

Teknologia ratkaisuja tulee ottaa käyttöön entistä enemmän. Etävastaanottoa, automaattisia lääkemuistuttajia, GPS-turvahälyttimiä ja kaatumisantureita on hyödynnettävä mahdollisuuksien mukaan asiakkaiden turvallisuuden lisäämiseksi ja heidän tarpeisiinsa vastaamiseksi.

Vanhustenhuollon yleisenä tavoitteena on edistää terveyttä ja hyvinvointia ja lisätä elämänlaatua.

Henkilötyövuodet	2018	2019	BU2020	BU2021	2022	2023
Hallinnollinen henkilöstö	2,2	2,7	4	4		
Yksikön esimies	9,0	9,0	9	9		
Sosiaalityöntekijä	0,5	0,5	0,5	0,5		
Sairaanhoitaja	22,0	20,0	21	21		
Lähihoitaja tai vastaava	144,1	124,5	124	134,5		
Ohjaaja tai vastaava	5,0	5,0	5	5		
Muistikoordinaattori	1,0	1,0	1,0	1		
Muut	4,0	4,0	0,2	0,2		
Oppisopimusopiskelijat	5,0	10,0	10	5,7		
Henkilötyövuodet yhteensä	192,8	176,7	174,7	178,90		
Henkilöstön lukumäärä 31.12.						
Vakituiset	162	143				
Määräaikaiset	65	72				
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	227	215				

Mittarit	2018	2019	BU2020	BU2021	2022	2023
Kotihoidon käynnit (kotipalvelu + kotisairaanhoido)	96 263	103 489	102 034	112 000		
Kotihoidon asiakasmäärä	733	658	776	890		
Palveluasunnot	33	33	37	42		
Tehostettu palveluasuminen	129	129	123	116		
Kotihoidon käynnit palveluasunnoissa / tehostetussa palveluasumisessa	180 740	177 681	182 547	180 000		
Omaishoito, asiakkaita, > 65 v.	128	135	130	140		
Kotihoidon käynnit (kotipalvelu + kotisairaanhoido), €/käynti	36	31	34	34		
Omaishoito, €/asiakas	4689	4 823	4 399	3 665		
Palveluasuminen, €/paikka	23 728	33 328	33 873	34 270		
Kotona asuvien 75 vuotta täyttäneiden määrä	1499	1 548	1 619			
Nettokustannus/asukas						
Nettokustannus/asukas, €	781	842	859	906		